

La conjuntura econòmica de Barcelona

Gener de 2017

31 de gener de 2017

BBN

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

Impossible fer una ullada a l'economia internacional...

...ignorant l'impacte de l'arribada de Trump a la Casa Blanca. Per bé que els grans organismes internacionals (incloent l'FMI i els experts reunits recentment a Davos) es mostren optimistes i afirmen que l'economia mundial creixerà més l'any 2017 (un 3,4%, enfront del 3,1% del 2016), s'estén la inquietud davant del nou equilibri geopolític que es comença a esbossar, amb canvis en política econòmica, exterior, comercial i de defensa. S'albira un trasbals en l'ordre internacional tal com l'hem conegut en les darreres dècades, sorgit de grans canvis polítics que han comportat un món i una economia cada cop més oberts i interdependents.

Les primeres decisions de Trump estan generant incertesa en la diplomàcia internacional i també en l'esfera social i econòmica. L'índex borsari Dow Jones s'ha situat fa uns dies en màxim històrics, però l'economia nord-americana segueix moderant el creixement –amb la taxa d'avanç més baixa del darrer quinquenni-, llastada per dos vells fantasmes: el dèficit pressupostari i el comercial.

Europa resta expectant i encara el 2017 amb molts fronts oberts:

el creixement econòmic continua sent feble, raó per la qual el banc Central Europeu manté els tipus d'interès i el programa de compra d'actius; s'intenta esbossar una política de defensa comuna per fer front al terrorisme; està immersa en una crisi d'identitat i de valors; la política migratòria evoluciona a sotracs; i afronta grans riscos polítics, que abracen des de les negociacions del Brexit als possibles avanços del populisme a França, Alemanya i Holanda. Moltes turbulències que no ajuden a enlairar el baix to del consum intern i la inversió.

A Espanya, 2016 ha estat marcat per la incertesa política, però l'economia...

...ha continuat dibuixat una trajectòria de creixement sòlida i superior a la mitjana europea. Els avanços del PIB que acaba de publicar l'INE situen el creixement anual en un 3,2%. Però hi ha consens entre els experts en reduir la previsió del 2017 a l'entorn del 2,5%, que se sustentará, com durant 2016, en la demanda interna, en especial el consum intern. Dissenyar una política laboral orientada a mitigar la precarietat i millorar les remuneracions -sobretot si es consolida el repunt de la inflació-, controlar el dèficit públic i trobar una fórmula sostenible i realista per al sistema de pensions, són alguns dels reptes pendents i urgents.

A Barcelona, els indicadors de conjuntura econòmica...

...han tancat l'any reforçant les grans línies dibuixades en mesos precedents. Sustentada en la solidesa de turisme, transports, i serveis en general, l'economia ha continuat generant ocupació amb una reducció històrica de l'atur que propicia –amb l'ajut del crèdit- la recuperació dels indicadors de consum i del mercat immobiliari.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

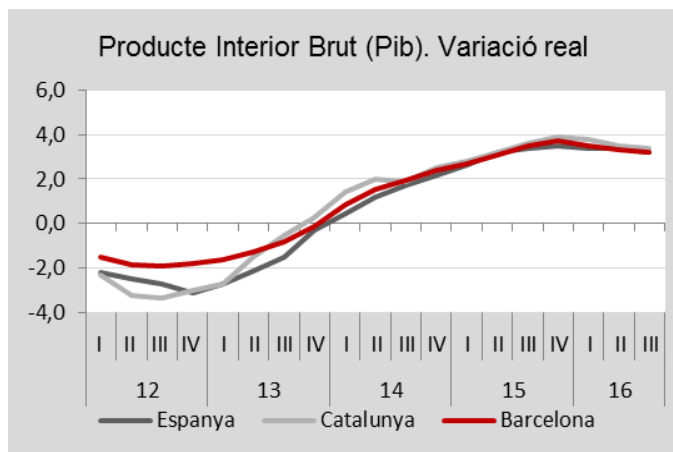
Turisme

Construcció
i immobiliari

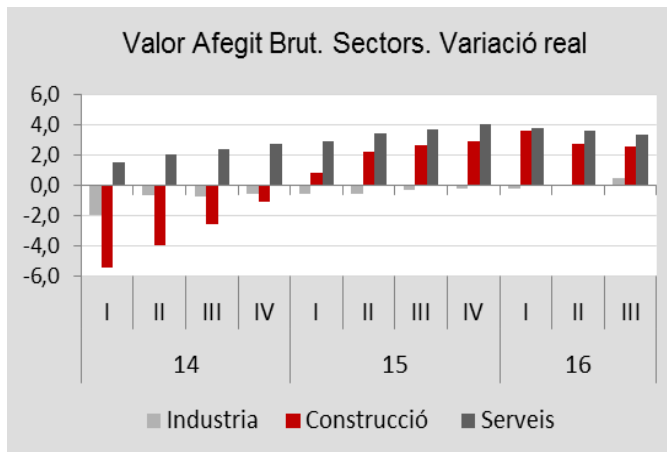
Consum

Transports

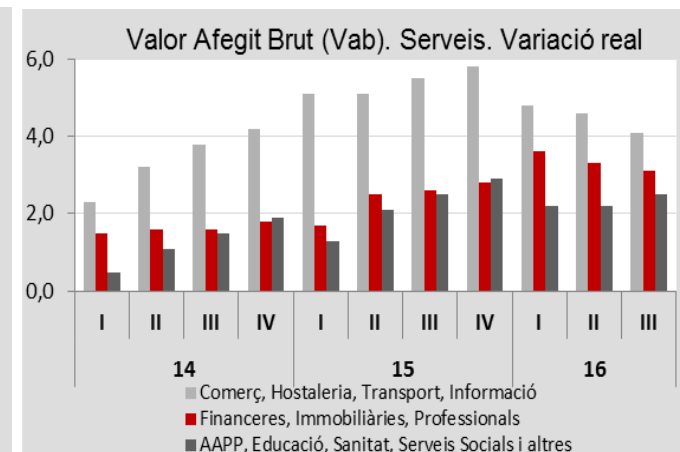
PIB. VAB sectorial

El 3r trimestre de 2016 el PIB de Barcelona creix un 3,2% interanual, una dècima menys que en el trimestre anterior. Aquesta dada és igual a la del conjunt de l'economia espanyola (3,2%) i inferior a la de l'economia catalana (3,4%). La taxa intertrimestral del PIB de Barcelona és del 0,6%.

El 3r trimestre de 2016 la indústria a Barcelona registra un moderat creixement (0,5%) sent el segon trimestre de taxes positives. La construcció, amb una taxa del 2,6%, modera la seva evolució. Pel que fa al sector serveis, presenta una taxa del 3,4%, amb una desacceleració de dues dècimes en relació amb el 2on trimestre.

El subsector del Comerç, Hostaleria, Transport i Informació, com en trimestres anteriors, continua sent el més dinàmic del sector serveis, amb una variació interanual del 4,1%, encara que ha reduït més d'un punt el creixement de finals de 2015. El sector de les activitats financeres, immobiliàries i professionals, amb un creixement del 3,1%, encara està afectat per les taxes negatives del sector financer, tot i que aquestes queden compensades pel dinamisme de les activitats professionals. Finalment, el subsector de les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis Socials i altres, malgrat tenir una taxa menor (2,5%), és l'únic amb tendència a millorar al llarg de 2016.

Síntesi

PIB

**Mercat
de Treball**

Empresa

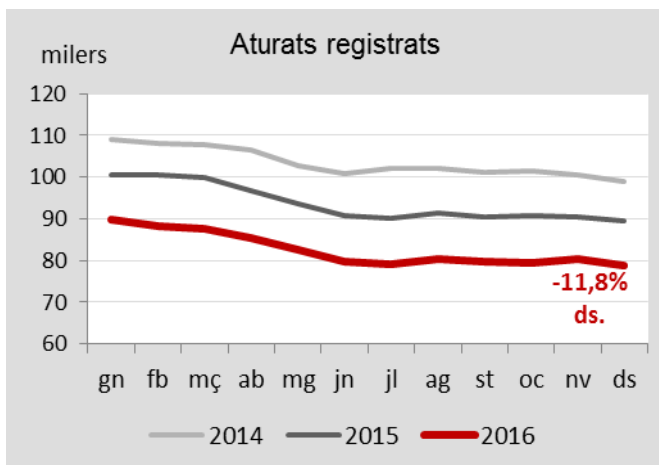
Turisme

Construcció
i immobiliari

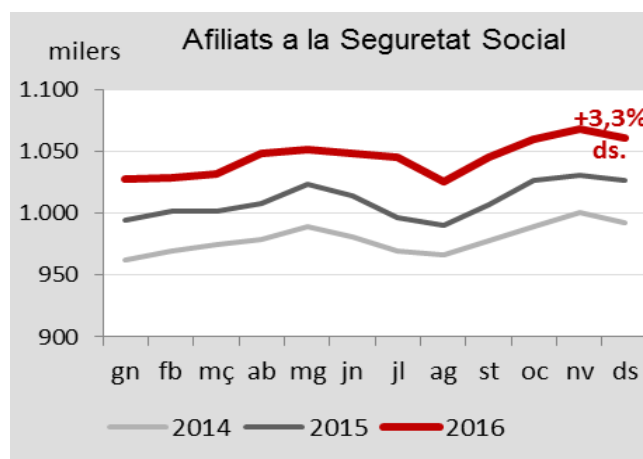
Consum

Transports

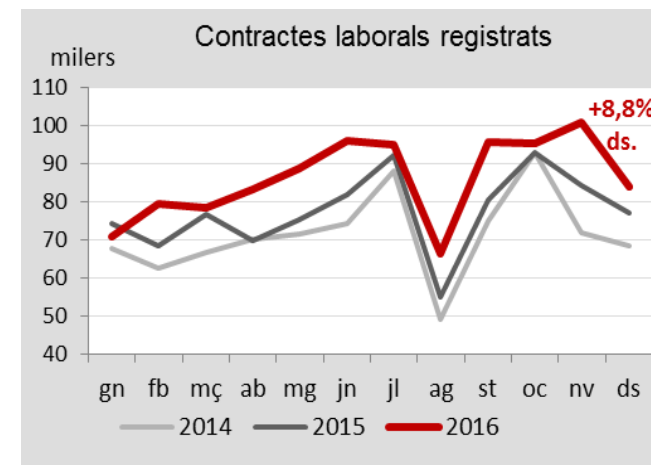
Mercat de Treball

L'any 2016 tanca amb una xifra de 78.864 persones a l'atur, la més baixa des de desembre de 2008. Després de més de tres anys i mig de sostinguda evolució a la baixa, la ciutat registra una davallada gairebé tan intensa en termes interanuals com la del conjunt de Catalunya (-12%) i superior a la d'Espanya (-9,5%). Tanmateix, la xifra d'atur supera en més del 50% el mínim assolit a finals de 2007 i l'atur de llarga durada, representat pel col·lectiu de gairebé 32.000 persones que porten un any o més sense treballar, suposa encara el 40,5% de l'atur registrat.

La xifra de 1.060.279 persones afiliades a la Seguretat Social amb que tanca el 2016 suposa la creació de gairebé 33.700 llocs de treball addicionals respecte a 2015. Després de la dada de novembre, és la més elevada des de desembre de 2008 i suposa recuperar un 70% de l'ocupació perduda durant la crisi. La dinàmica de creixement interanual iniciada ja fa més de tres anys, presenta al desembre la mateixa intensitat que a Espanya, però és més moderada que la registrada al conjunt de Catalunya (+3,8%). El terciari, amb gairebé el 90% dels afiliats, creix un 3,6%.

Malgrat la relativa contenció del ritme de creixement interanual de la contractació al desembre respecte al mes anterior, l'acumulat de tot l'any 2016 marca un nou màxim, amb un total de 1.033.074 nous contractes signats, un 11,4% més que el 2015, amb un increment més intens dels indefinits (+15,4%) que dels temporals (+10,8%). Tanmateix, i malgrat els canvis normatius que l'havien d'afavorir, la contractació indefinida tan sols representa el 13,8% de la contractació total i la temporalitat és la tònica dominant en la creació de nous llocs de treball.

Síntesi

PIB

**Mercat
de Treball**

Empresa

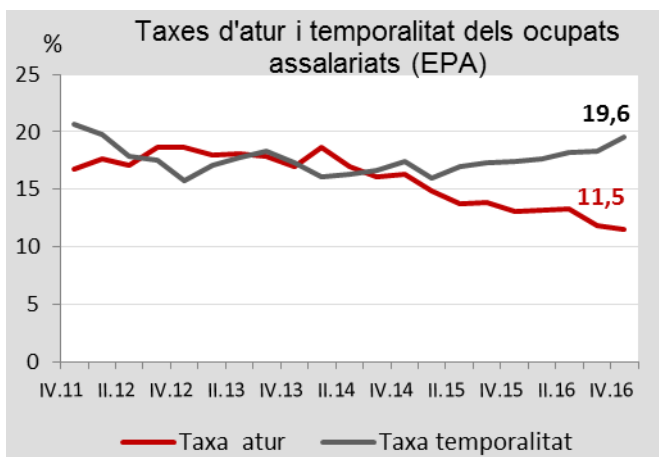
Turisme

Construcció
i immobiliari

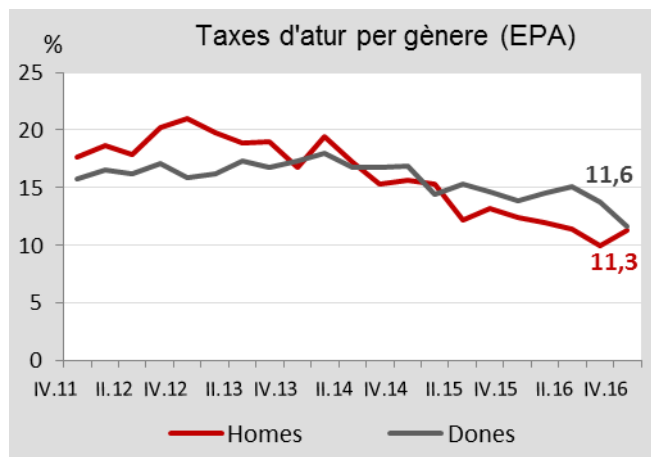
Consum

Transports

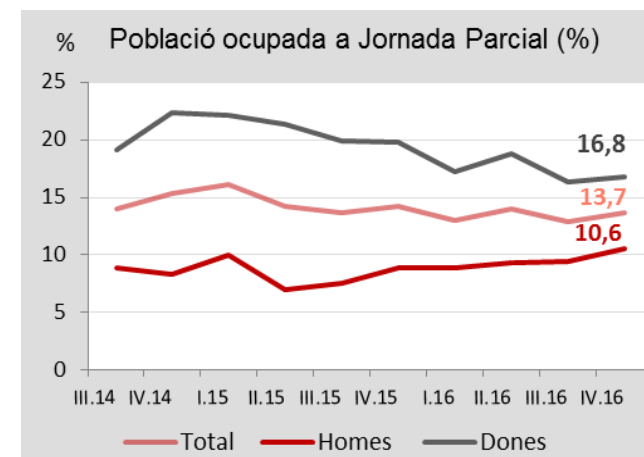
Treball i Cohesió Social

La taxa d'atur de l'EPA de Barcelona manté al 4rt. trimestre de 2016 la senda descendent iniciada fa gairebé tres anys, amb un retrocés de més de set punts des del començament de 2014 (18,7%), i assoleix el valor més baix (11,5%) des de finals de 2008, inferior al de Catalunya (14,9%) i Espanya (18,6%) però superior al de la UE (8,2% el 3r. trimestre). Aquesta reducció, en línia amb la millora de l'atur registrat, ha anat acompanyada de la recuperació de la població activa a la ciutat (+4,4% interanual) i d'un augment del pes dels ocupats assalariats amb contractes temporals de més de 2 punts el darrer any, fins al 19,6%.

L'evolució a la baixa de l'atur registrat ha afavorit en major mesura al col·lectiu masculí, amb un ritme de descens interanual el desembre de 2016 (-13,6%) superior al de les dones (-10,1%). De les 36.290 persones que des del març de 2013 han sortit dels registres de l'atur a la ciutat, un 59,4% són homes i el pes del col·lectiu femení sobre el total d'aturats registrats a la ciutat és del 52,9% al desembre. Tanmateix, aquesta evolució contrasta amb la que presenta l'EPA, amb un apropament de les taxes d'atur per sexes pel major descens al llarg del darrer any de la taxa d'atur femenina, que hauria caigut més de 2 punts.

Malgrat el lideratge dels contractes indefinits en el creixement de la contractació, el seu pes sobre el total és baix en relació amb el màxim de 2007 (17%). Més d'un terç dels contractes (36,1%) són com a molt de 30 dies, tot i que aquesta modalitat ha perdut pes (39,7% el 2015). Per altra banda, segons l'EPA, el pes de la població ocupada a temps parcial (13,7%) és inferior al de Catalunya (14,4%) i Espanya (15,3%) i en el cas de les dones, més de 6 punts superior al dels homes. Es tracta d'un tipus de jornada que té una elevada presència del col·lectiu femení (61%) i que no sempre es fa de forma voluntària.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball**Empresa**

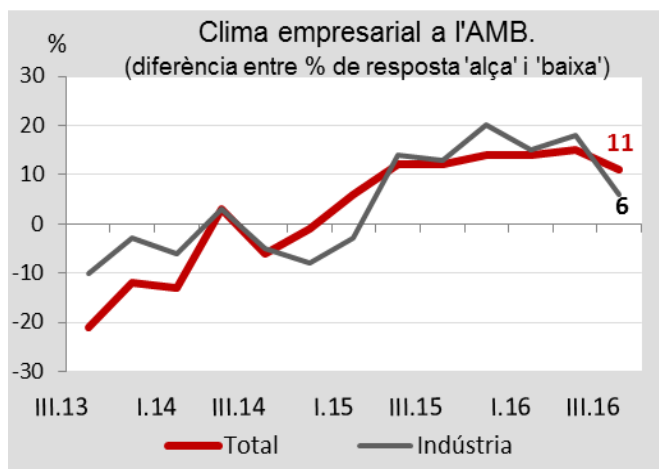
Turisme

Construcció
i immobiliari

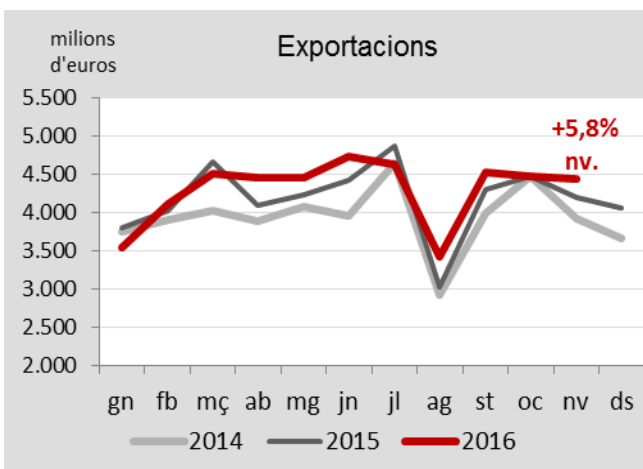
Consum

Transports

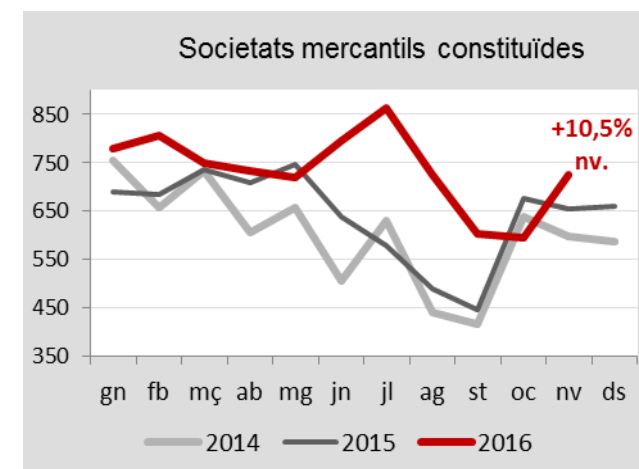
Empresa

D'acord amb l'enquesta realitzada el mes de setembre a 1.034 empreses de l'AMB, la marxa dels negocis continua globalment sent positiva. La tendència favorable iniciada el 2015 es manté després de 7 trimestres, tot i que ara es percep un lleuger empitjorament, més acusat en el cas de la indústria i la hostaleria. Només el comerç i la construcció milloren lleugerament respecte a un any enrere, però la construcció segueix mostrant un saldo negatiu, i a diferència de la resta de sectors, les perspectives també són negatives.

Les exportacions de la província reprenen la senda expansiva al novembre i impulsen l'acumulat dels primers onze mesos de 2016 a un nou màxim històric, amb un increment del 2,6% en relació amb el mateix període de 2015, superior al de Catalunya (+2,1%) i Espanya (+1,7%). Aquesta evolució positiva, malgrat l'atonía de l'activitat comercial al món, contrasta també amb la de països de l'entorn immediat com ara França (-1,8%) i s'explica pel bon comportament dels intercanvis amb el nostre principal soci comercial -la UE28- que augmenten un 4,6%.

El mes de novembre repunta la constitució de societats mercantils, amb 724 noves empreses creades, un 10,5% més que un any enrere. L'acumulat del període gener-novembre de 2016, un total de 8.084 societats, és el més elevat des de 2007 i presenta un increment molt intens (+14,7% interanual), inferior al del conjunt de Catalunya (+17,7%) però superior al d'Espanya (+8,2%). El capital mitjà subscrit ha estat de 30.083 euros per societat al novembre, però la mitjana dels primers onze mesos de 2016 supera els 51.700 euros (+5,9 interanual).

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

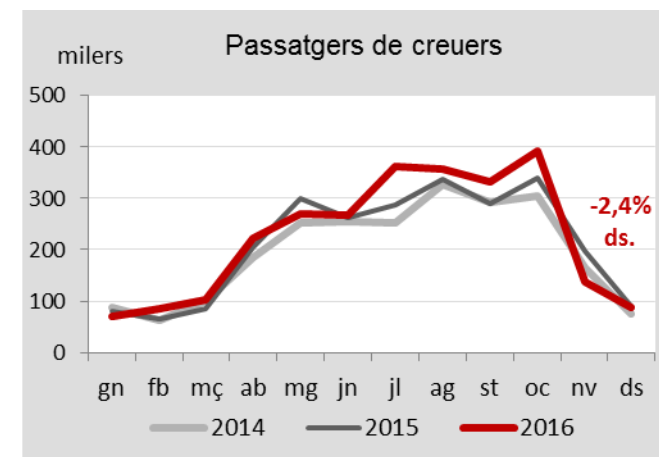
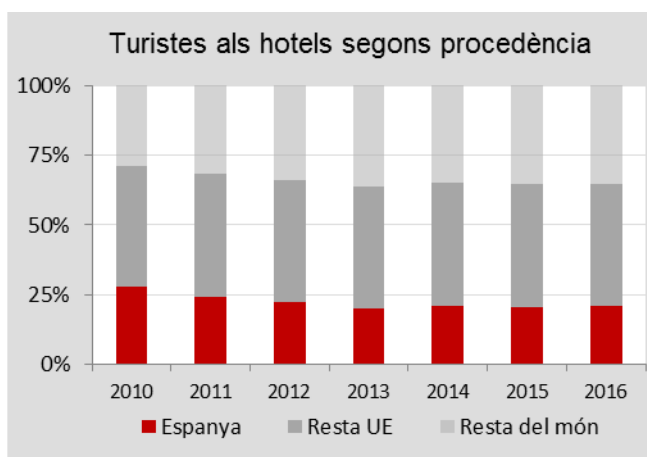
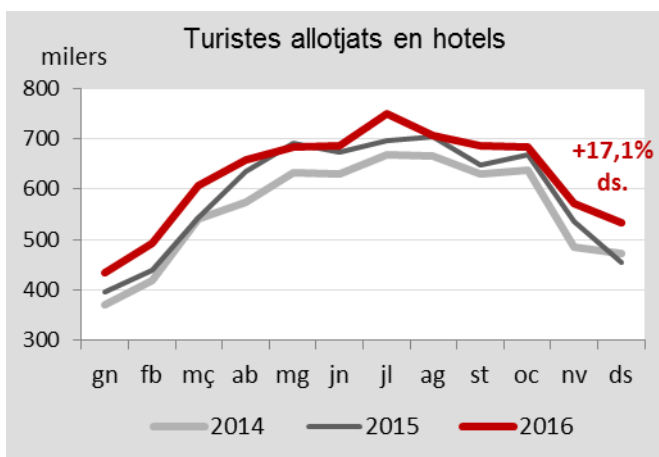
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

Desembre afegeix una nova baula a l'excepteional creixement dels indicadors d'activitat turística de 2016. Els registres hotelers de visitants, pernoctacions, ocupació i facturació mostren una acceleració al desembre que permet tancar l'any i el quadrienni amb nous màxims històrics en un context d'oferta i preus moderadament a l'alça. En paral·lel, els allotjaments extrahotelers i les activitats relacionades amb els serveis turístics (com transports, restauració, comerç o cultura) segueixen en expansió. La recuperació econòmica d'una demanda que, a més, pot accedir a unes tarifes aèries molt competitives, estimula aquest creixement, alhora que la imatge de ciutat dinàmica i segura en un entorn socio-polític convuls continua incrementant el seu atractiu turístic.

Tots els grans mercats d'origen han contribuït al creixement dels registres d'activitat hotelera al llarg del 2016. Els turistes procedents del mercat interior han augmentat un 7,6%, mentre que els procedents de l'estranger -que generen un 85% de les pernoctacions- ho han fet un 5,1%. Amb un impacte nul del Brexit, els turistes britànics se situen com a primer mercat emissor, amb un augment del 8%. Segueixen en volum Estats Units, França, Itàlia i Alemanya, tots ells en ascens. El descens de visitants nòrdics i russos contrasta amb el fort ascens dels asiàtics, amb Xina i Corea del Sud com a puntals del creixement. Preu del petroli, cotització dolar/euro i augment de connexions intercontinentals han facilitat l'arribada de turistes de més països i més llunyans.

Malgrat que el darrer bimestre de 2016 s'ha estroncat l'impuls dels mesos centrals de l'any, aquest retrocés no ha impedit que l'increment global de l'any -un 5,6%- hagi impulsat la xifra de creueristes al màxim històric, lleugerament per sobre de l'anterior rècord, que s'havia assolit el 2011. Com ja va passar al 2015, han estat els que han utilitzat el port com a punt d'inici o acabament de la travessa els que han crescut més (+13,9%), en contrast amb el descens dels creueristes en trànsit (-4,1%). Pel que fa als usuaris de ferris (línies regulars principalment amb Balears, Itàlia i Nord d'Àfrica), han tancat l'any amb un repunt important, empenyent la taxa anual a un 9,2%. És el quart increment anual consecutiu.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

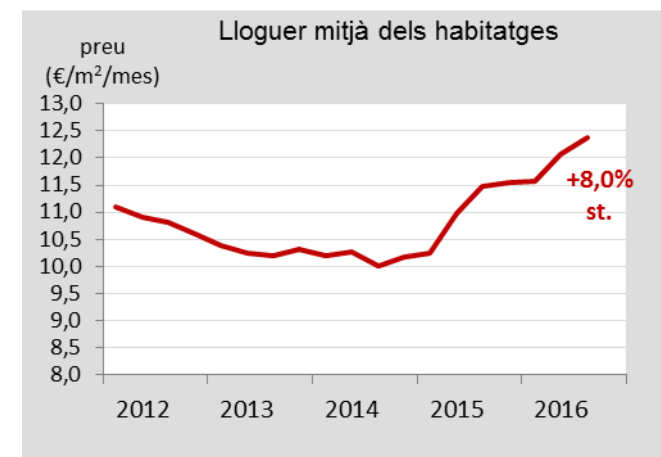
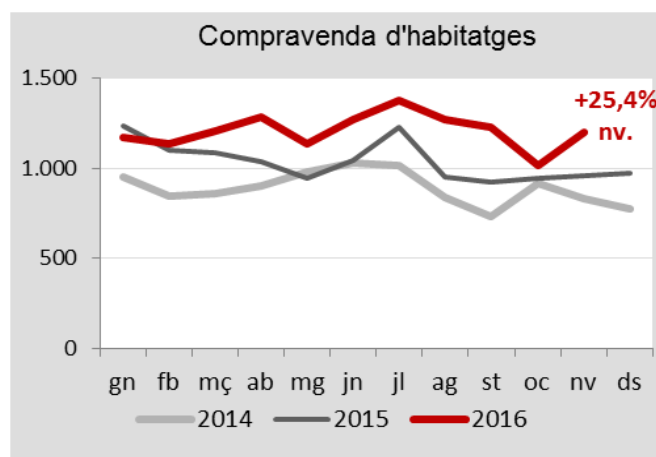
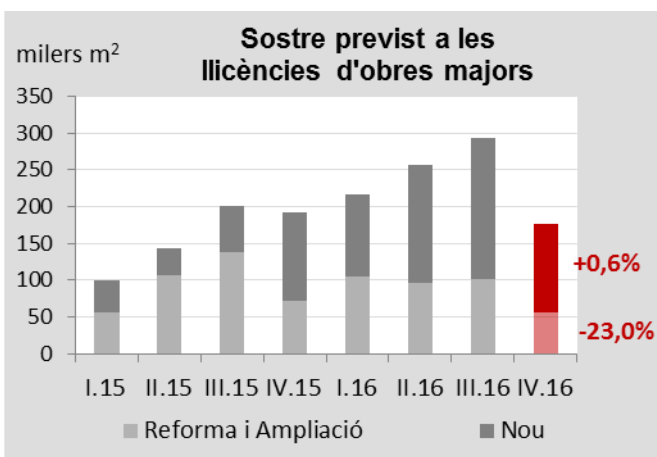
Turisme

**Construcció
i immobiliari**

Consum

Transports

Construcció i mercat immobiliari

En un context de fons expansiu, el sostre previst a les llicències d'obres durant el darrer tram de l'any es desmarca de la trajectòria ascendent dels trimestres anteriors i retrocedeix un 8,3% en comparació amb un any enrere. Al 2016 s'ha aprovat la construcció de 945.000 m² de superfície, la xifra més elevada des de 2008 i un 48,5% superior a la de l'any anterior. L'obra nova és el component més expansiu -creix un 124% en el conjunt de l'any-, impulsada principalment per projectes residencials i d'aparcaments. Alhora, la superfície d'obres majors de reforma i ampliació cau un 4,3%. Les 5 promocions residencials noves més grans se situen a Sants-Montjuïc i Sant Martí, dos districtes molt dinàmics que concentren més de la meitat de la superfície total prevista a la ciutat.

La compravenda d'habitatges torna al novembre a taxes de variació de dos dígit, amb l'impuls del segment de segona mà (+28,8% interanual), mentre que la manca d'oferta de nova planta fa que el nombre de transmissions d'aquest segment sigui purament testimonial. La millora de l'ocupació i la recuperació de la renda familiar, juntament amb la major pressió inversora, empenyen a l'alça la demanda, amb un total de més de 13.300 transmissions al llarg dels primers onze mesos de 2016, un 16,2% més que el mateix període de 2015, i un increment més intens de la segona mà (17,2%), que representa el 91% del total d'operacions. Al conjunt de Catalunya, la compravenda registra una alça encara més gran (+20,5%).

La pressió d'una demanda cada cop més diversa en un context d'escassetat d'oferta força l'alça generalitzada d'uns preus de lloguer que ja encadenen set trimestres de forts ascensos. Tot i les discrepàncies entre les diferents fonts sobre si s'han superat o no els màxims d'abans del desplom, sembla que les tensions al mercat apunten a nous augments que afecten de manera molt intensa alguns barris de la ciutat, que no són exclusivament els més centrals ni on els preus són més alts. En el debat públic, s'intensifica la discussió sobre si cal regular i com les alces dels preus, compatibilitzant el respecte a drets fonamentals i la seguretat jurídica en un context que incentivi l'augment de l'oferta i garanteixi la funció social de l'habitatge.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

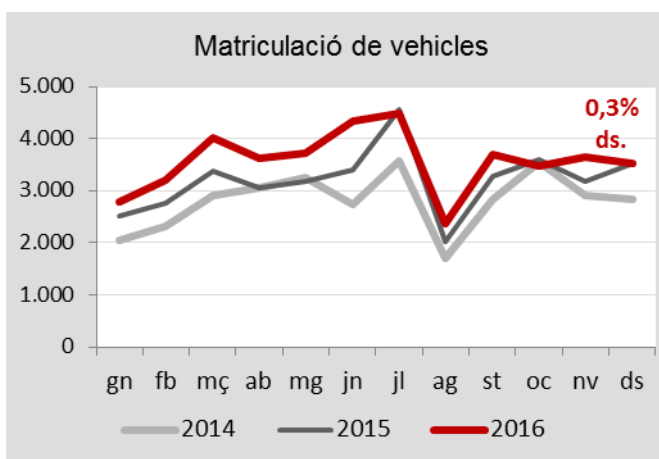
Turisme

Construcció
i immobiliari

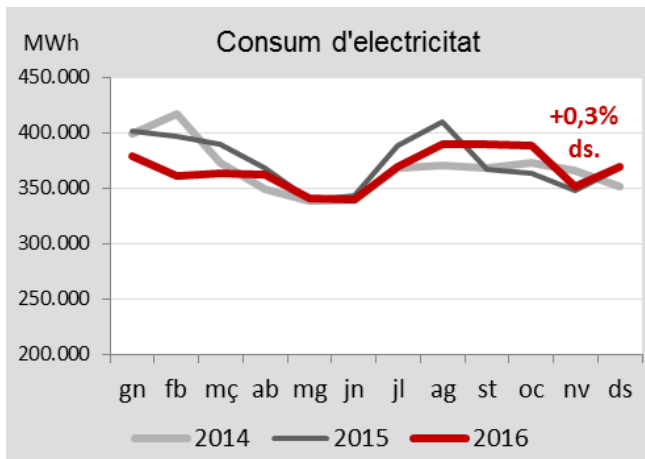
Consum

Transports

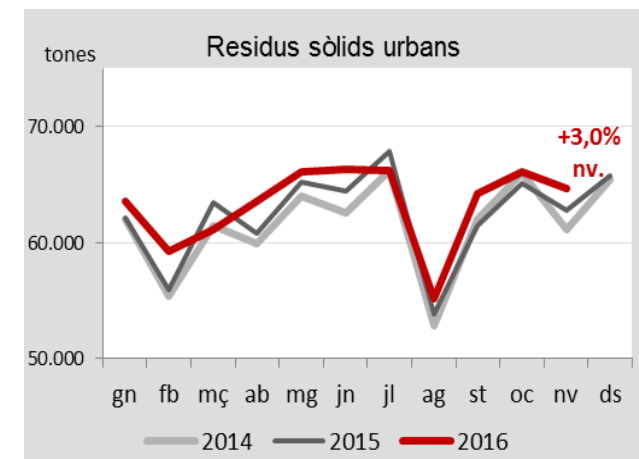
Consum

La trajectòria oscil·lant que ha seguit la matriculació de vehicles a Barcelona en el darrer tram de 2016 no ha modificat el perfil expansiu de fons que ja acumula un trienni amb taxes de creixement de més del 10%. En conjunt, les matriculacions del 2016 han estat un 11,6% superiors a les de l'any anterior i un 50% a les de 2012, l'any que marca el punt més baix del període de crisi. Tot i que la finalització dels ajuts públics a l'estiu va frenar la venda de vehicles, les promocions de marques i concessionaris, en un entorn de millora econòmica i reducció de l'atur, continuen impulsant la renovació d'un parc automobilístic sotmès a unes exigències mediambientals cada cop més severes.

El consum elèctric de baixa tensió presenta al desembre un lleu ritme de creixement interanual, més contingut que el dels mesos precedents, i més elevat al segment domèstic (+0,7% interanual) que al comercial-industrial, que s'estanca (-0,1%). En canvi, l'acumulat de l'any 2016 tanca amb una reducció de la demanda en relació amb el 2015 (-1,7%) que és lleugerament més intensa a les llars (-2,1%) que al segment productiu (-1,4%). Malgrat l'obligació de les empreses de contactar amb els serveis socials abans d'efectuar qualsevol tall de subministrament, el marc legal no ha pogut evitar la vulneració sistemàtica dels drets que pateixen les persones afectades per la pobresa energètica, que no poden fer front als increments en la factura elèctrica.

La recollida de residus s'incrementa al novembre, amb un augment més intens de la fracció de rebuig (+3,5% interanual) que de la selectiva (+2,1%). Els voluminosos experimenten l'alça més elevada, tant en termes relatius (+13,4%) com absoluts, seguida d'envasos (+6,7%), vidre (+6,3%) i punts verds (+4,5%), mentre segueix retrocedint la recollida de paper-cartró (-3%) i en menor mesura la fracció orgànica (-1%). L'acumulat dels primers onze mesos de 2016 ha crescut a un ritme del 2% interanual, també més intens en el cas de la fracció rebuig (+2,5%) que la selectiva (+1,1%). Els objectius de la UE per l'any 2020 (reciclar el 50% dels residus) resten lluny d'assolir-se, ja que el pes de la selectiva només suposa el 36% del total.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

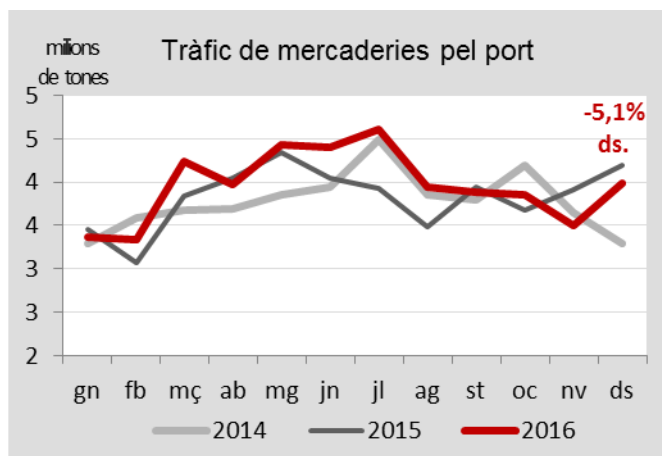
Turisme

Construcció
i immobiliari

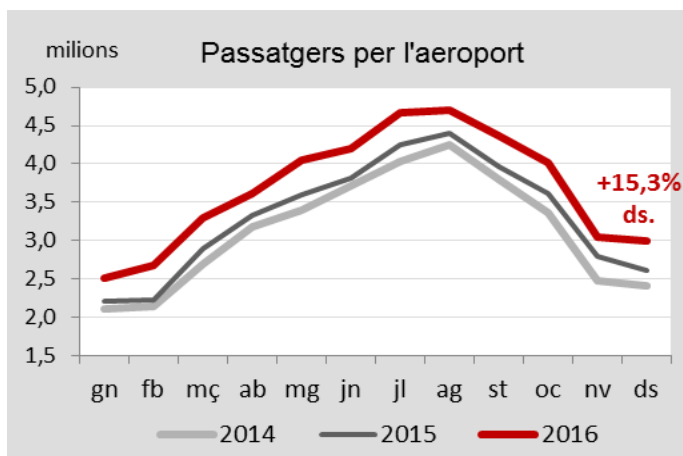
Consum

Transports

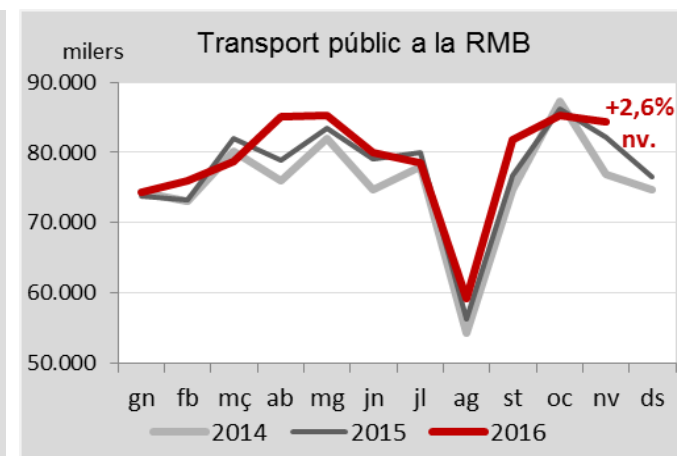
Transports

El tràfic portuari de mercaderies tanca un 2016 molt expansiu amb un augment del 3,4%, i s'apropa als màxims històrics assolits gairebé fa una dècada. Amb aquest augment, s'enllaça un quadrienni de creixement que deixa enrere els mínims assolits durant la crisi, si bé el bon ritme dels mesos centrals de l'any s'ha esmortit en el darrer bimestre per la desacceleració del comerç mundial i per la vaga d'estibadors del novembre. Dels 47,5 milions de tones transportades, és la de més valor afegit -la càrrega general-, la que més ha augmentat: en especial, destaquen vehicles (+4%) i contenidors (+14,5%), dos epígrafs amb un fort component industrial i internacional. Hidrocarburs i productes químics estiren a la baixa els dolls líquids, mentre que els sòlids es mantenen.

El trànsit aeroportuari de passatgers s'accelera de nou al desembre i tanca un any i un trienni excepcionalment expansius en què s'han superat diverses vegades els màxims històrics. Els 44,2 milions de passatgers transportats durant 2016 suposen un augment de l'11,2%, una taxa que dobla la de l'any anterior i que es recolza en la millora de la capacitat adquisitiva de la demanda, en un context de forta competència de tarifes i d'ampliació de rutes que alhora beneficia i alimenta la també excepcional expansió del turisme. Tant el tràfic domèstic (+11,4%) com dins de la UE (+10,5%) avancen amb força, però lluny de la intensa dinàmica de l'intercontinental que, porta un quadrienni amb taxes de dos dígitos. El tràfic de mercaderies també tanca l'any creixent a bon ritme (+13,3%).

L'augment de l'ocupació derivat de la millora de la conjuntura, juntament amb l'increment del nombre de turistes, són la base de l'alça del nombre d'usuaris del transport públic metropolità. Al novembre, els tramvies presenten l'alça més intensa en termes relatius (+5,2% interanual). També Renfe Rodalies (+3,8%), Bus TMB (+3,5%) i altres autobusos registren significatius increments, mentre que FGC (+2,3%) i metro (+1,4%) creixen de forma més moderada. La demanda del sistema de transport al llarg dels primers onze mesos de l'any, un total de 877,8 milions de validacions, creix l'1,8% interanual, destacant els increments de tramvies (+5,7%) i autobusos, mentre que el metro retrocedeix (-1%) per la vaga del 1r. semestre de l'any.